

BEELDENDE KUNST Overzichtstentoonstelling van beeldhouwster Désirée Tonnaer in Museum aan het Vrijthof

Beeld van de stilteruimte met onder andere het beeld van de tronende Maria Magdalena.

foto Harry Heuts

Désirée Tonnaer.

Natuur en religie als motivatie

Beeldhouwster Désirée Tonnaer verbeeldt het leven zoals het is: geboren worden, groeien en doodgaan. Museum aan het Vrijthof in Maastricht heeft een overzicht van haar werk.

door Caspar Ciltekens

Het is, zo zegt Désirée Tonnaer, haar meest persoonlijke beeld. Tronende Maria Magdalena domineert de als een stitruimte vormgegeven glazen kamer van het Museum aan het Vrijthof. De kunstenaar heeft de vriendin van Jezus naakt neergezet op een troon die tevens haar schandpaal is. Maria Magdalena is afgebeeld als een mummie. Désirée Tonnaer heeft het beeld gemaakt van gebakken klei. Het zorgt ervoor dat de Maria Mag-

dalena heel kwetsbaar oogt. Religie en natuur, zo zegt Désirée Tonnaer (Thorn 1955), spelen een grote rol in haar leven. "Ze verrijken mijn leven, motiveren me", zegt ze. "In het overrompelende van de natuur zit ook een goddelijkheid. Religie en natuur gaan beiden in essentie over de cyclus van geboren worden, groei, bloei, ouder worden en sterven." Het is voor het eerst in veertien jaar dat Désirée Tonnaer weer een tentoonstelling heeft. Ze is vooral bekend van haar werk in de openbare ruimte. Iedereen die Maastricht op de A2 verlaat ziet wel een glimp van de twee parende libellen in de Geusselvijver. Het beeldwerk van de beroemde Entree Deux in de Maastrichtse binnenstad is ook van haar hand. Net zoals haar nog te plaatsen afsluithek voor de Nieuwe Haagse Passage - een ontwerp van de beroemde Franse, in New York wonende, architect Bernard Tschumi - bevat het beekwerk voor de Entree Deux talloze verwijzingen naar de natuur. Zaden en zaaddozen, blad-

nerven en structuren van bloemenvormen komen veel terug in haar monumentale in brons vervaardigde werk in de openbare ruimte. Op de tentoonstelling in Maastricht is zowel haar werk in de openbare ruimte te zien, aan de hand van maquettes, als haar autonome werk. Het beeld van Maria Magdalena is een vrij werk. Het is haar kijk op hoe het instituut katholiek kerk met de figuur van Maria Magdalena, de 'zondares', is omgegaan. De Maria Magdalena van Désirée Tonnaer heeft geen kled. Haar lange haren zijn haar kled. Ze is verbeeld als een kluiszenares, nadenkend over wat haar overkomen is. In dezelfde bijna sacrale ruimte valt het in gebakken klei gemaakte beeld op van een vrouw in een foe-

tushouding. Bij het maken van dit vroege werk uit de jaren tachtig heeft ze zich laten inspireren door oude Peruaanse begrafenisrituelen. Lichamen van overleden en werden in Peru, strak omwikkeld door textiel, in een schachtgraf diep in de woestijn begraven. Doordat de zoute omgeving het vocht uit de lichamen trok werden het mummies. Je kunt in de expositie de ontwikkeling van Tonnaer als beeldend kunstenaar zien. Van de beelden in gebakken klei naar de twee grote bronzen abstracte piëta-beelden (moeder met overleden volwassen zoon) waarbij ze zich heeft laten inspireren door Michelangelo naar uiteindelijk de grote werken in de openbare ruimte. Het uiterlijk huus speelt een grote rol in de 'geboorte' van de beeldend kunstenaar. In tweeërl opzicht. Als kind ging Désirée met haar ouders en broers en zussen naar Italië op vakantie. In het diocesaan museum in Ravenenna raakte ze gefascineerd door een klein ivoren kruisje. Dode materie leek door de kunstenaar gemytholo-

giseerd. Haar vader had een fabriek waar bakkerijmachines gemaakt werden. "Ik ben opgegroeid met het geluid van slijpen en met de geur van metaal." Die nestgeur is ze nooit kwijtgeraakt. De grote ruimte maakt voor de openbare ruimte maakt ze samen met metaalbedrijven. Zo'n kunstwerk in de openbare ruimte vergt veel voorbereidingstijd. Désirée Tonnaer moet eerst inschrijven met haar ontwerp. Ze concurreert met andere beeldend kunstenaars. Ze moet zich goed op de hoogte stellen van allerlei technische details. En last but not least, ze moet wel overleggen met architecten en aannemers. Het is, zo verzuicht ze, soms best wel een gevecht.

Reflect Nature! Désirée Tonnaer. Museum aan het Vrijthof, nog te zien t/m 1 juni. Zie ook www.museumaanhethvrijthof.nl

66 Een kunstwerk voor de openbare ruimte is soms best wel een gevecht.

Beeldhouwster Désirée Tonnaer